

คู่มือการจัดซื้อจัด จ้างภาครัฐยุคใหม่

ถอดรหัส พ.ร.บ. 2560
สู่การปฏิบัติจริงที่โปร่งใส
คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

โดย นายสุทธศักดิ์ เฟ่นณรงค์
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

หัวใจสำคัญของ พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างฯ 2560

โปร่งใส

เปิดเผยข้อมูล
ต่อสาธารณชน
เปิดโอกาสให้แข่งขัน
อย่างเป็นธรรม

คุ้มค่า

คำนึงถึงวัตถุประสงค์
การใช้งานเป็นสำคัญ
ไม่ใช่แค่ราคาถูกที่สุด

มีประสิทธิภาพ

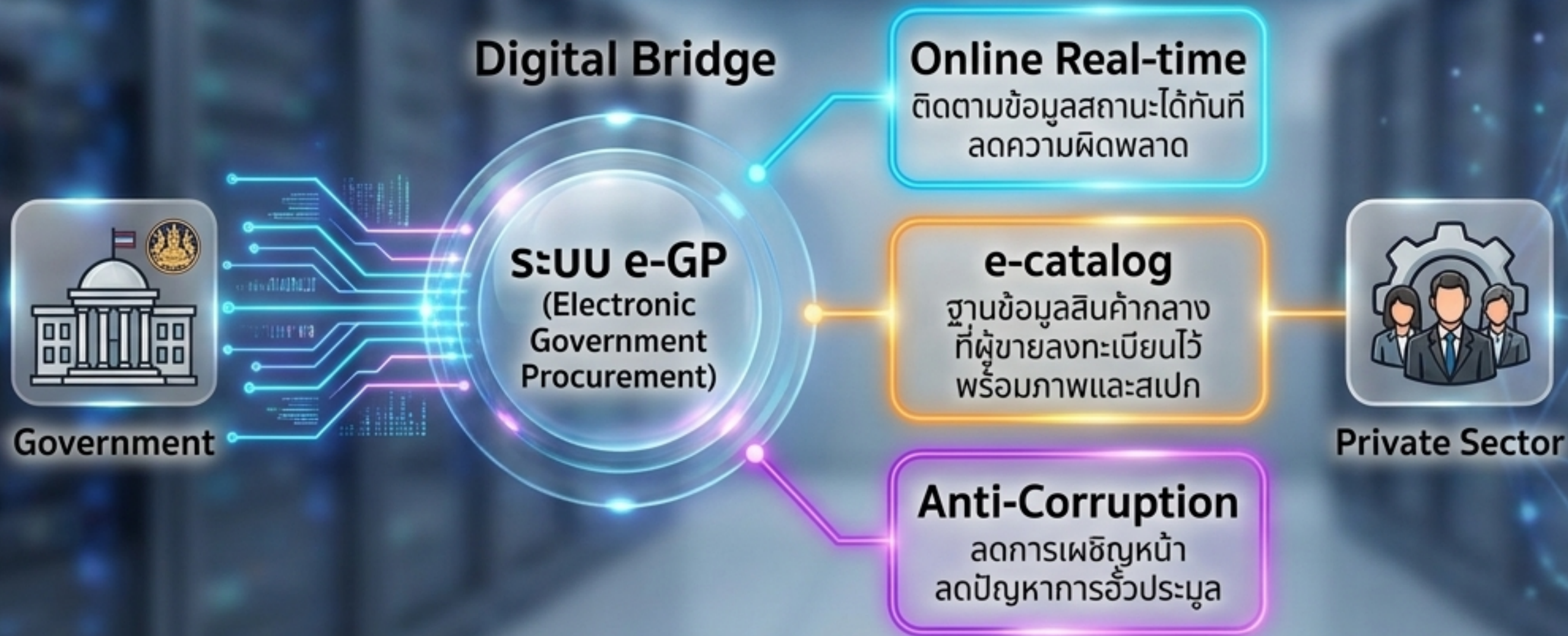
มีการวางแผน
ล่วงหน้าและประเมิน
ผลการปฏิบัติงาน
อย่างเป็นระบบ

ตรวจสอบได้

ภาคประชาชนมี
ส่วนร่วมตรวจสอบ
ป้องกันการทุจริต

กฎหมายใหม่ไม่ได้สร้างมาเพื่อจับผิด
แต่สร้างมาเพื่อยกระดับมาตรฐานการใช้เงินแผ่นดิน

e-GP: ขบวนการจัดการซื้อจัดจ้างสู่โลกดิจิทัล

ทุกขั้นตอนตั้งแต่แผนจัดซื้อจนถึงการเบิกจ่าย
ถูกรวมไว้ในแพลตฟอร์มเดียวเพื่อความรวดเร็วและตรวจสอบได้

เลือกเส้นทางให้ถูกต้อง: e-Market VS e-Bidding

ระบบ e-Market

ลักษณะสินค้า: สินค้าไม่ซับซ้อน
(Uncomplex) มีมาตรฐานทั่วไป

ฐานข้อมูล: สินค้าที่กำหนดสเปกไว้แล้ว
ในระบบ e-catalog

จุดเด่น: รวดเร็ว เหมาะกับของใช้
สำนักงานทั่วไป

ระบบ e-Bidding

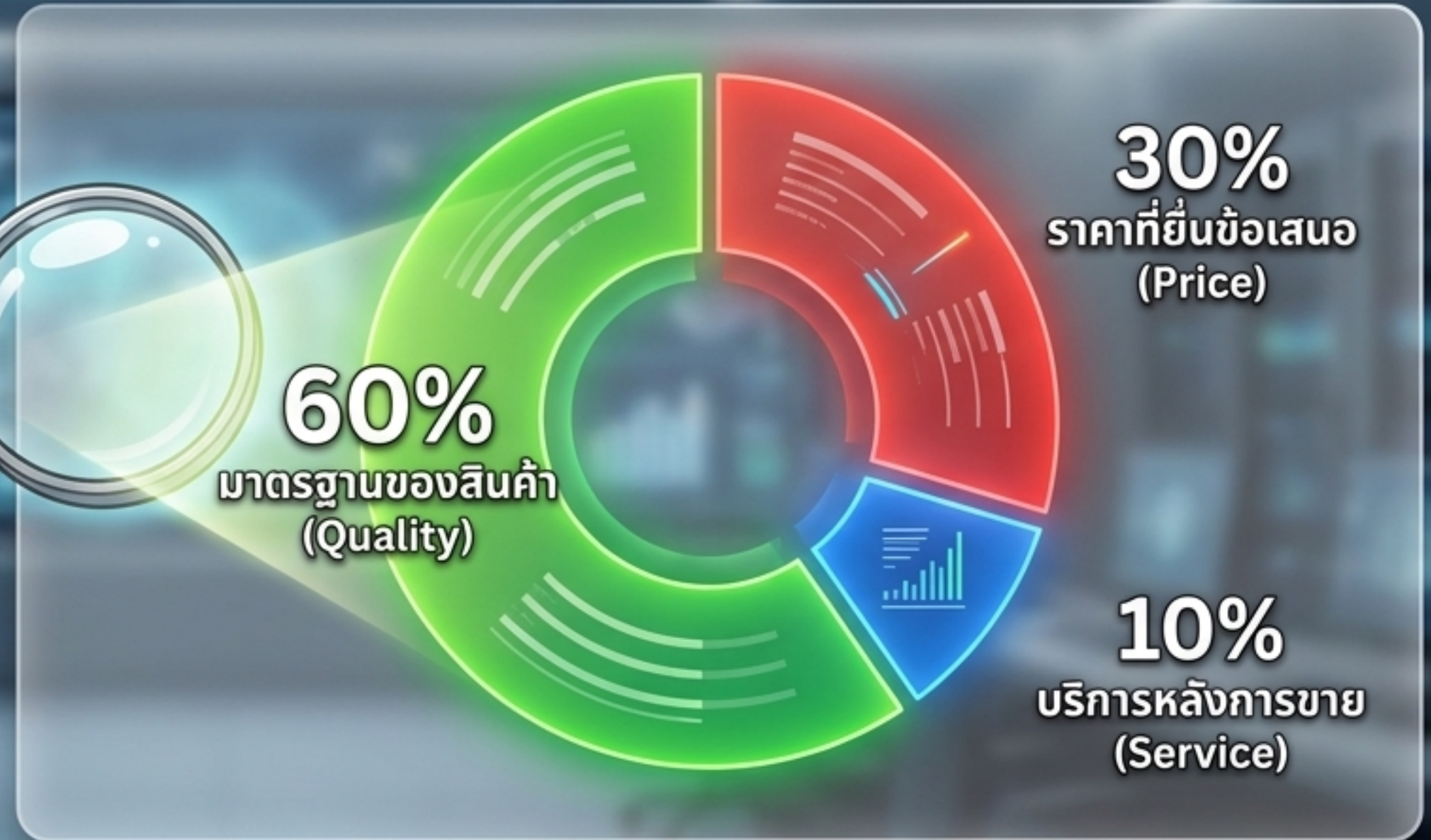
ลักษณะสินค้า: สินค้ามีความซับซ้อน
(Complex)

ฐานข้อมูล: สินค้าที่ไม่ได้กำหนดไว้ใน
e-catalog ต้องมีสเปกเฉพาะเจาะจง

จุดเด่น: แข่งขันด้วยคุณภาพควบคู่
ราคา เหมาะกับงานโครงการใหญ่หรือ
ครุภัณฑ์เฉพาะทาง

ถ้าง่ายและมีในแคตตาล็อก ไป e-Market.
ถ้าซับซ้อนและต้องระบุสเปกเอง ไป e-Bidding.

Price Performance: ผู้ชนะไม่ได้แปลว่าต้อง "ถูกที่สุด" เสมอไป

- ให้คะแนนจากเอกสารรับรองมาตรฐานของผู้ยื่นข้อเสนอ
- ให้คะแนนจากแบบสอบถามประวัติการให้บริการหลังการขายในอดีต (1-5 ดาว)

ระบบนี้บังคับให้รัฐได้ของที่ "ดีและคุ้มค่า"
ไม่ใช่แค่ "ถูกแต่ใช้ไม่ได้"

เมื่อไหร่ที่ใช้ "วิธีเฉพาะเจาะจง" ได้? (ทางลัดที่ถูกกฎหมาย)

รายการตรวจสอบ

- ☒ **วงเงินขนาดเล็ก:** การจัดซื้อจัดจ้างครั้งหนึ่ง วงเงินไม่เกิน 500,000 บาท
- ☒ **กรณีฉุกเฉิน:** จำเป็นต้องใช้พัสดุโดยอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ หรือโรคติดต่ออันตราย
- ☒ **ผูกขาด/รายเดียว:** มีตัวแทนจำหน่ายเพียง รายเดียวในไทย และไม่มีพัสดุอื่นทดแทนได้
- ☒ **เฉพาะพื้นที่:** การซื้อที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างที่ จำเป็นต้องซื้อเฉพาะแห่ง

ระวัง! ห้ามแบ่งซื้อแบ่งจ้างเพื่อลดวงเงินให้เข้าเงื่อนไขวิธีเฉพาะเจาะจงเด็ดขาด

การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว (Green Procurement)

แบบเดิม:
ซื้อ -> ใช้ -> ทิ้ง
(เกิดมลพิษ)

รัฐคือผู้บริโภคขนาดใหญ่ การเลือกซื้อสินค้าจากรายการเขียวคือการยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับชาติอย่างยั่งยืน

กลไกบุคคล: ใครทำหน้าที่อะไร?

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
ผู้มีอำนาจอนุมัติและสั่งการ

หัวหน้าเจ้าหน้าที่ / เจ้าหน้าที่พัสดุ
ผู้จัดทำรายงาน ดำเนินการในระบบ
e-GP และร่างสัญญา

กรรมการร่าง TOR:
กำหนดสเปก

กรรมการพิจารณาผล:
คัดเลือกผู้ชนะ

กรรมการตรวจรับพัสดุ:
ตรวจสอบงานให้ตรงสเปกก่อนจ่ายเงิน

Check & Balance!

ผู้กำหนดสเปกและผู้จัดซื้อ
ต้องทำงานแยกส่วนกันเพื่อความโปร่งใส

สิทธิการอุทธรณ์: เกราะป้องกันความไม่เป็นธรรม

1. ร้องเรียน (Appeal)

ผู้ยื่นข้อเสนอกว่าเสียสิทธิสามารถยื่นอุทธรณ์ผลการจัดซื้อ

2. ตรวจสอบ (Review)

หน่วยงานรัฐทบทวน หากข้ออ้างฟังขึ้นและมีนัยสำคัญ

3. แก้ไข (Action)

กรณีแก้ไขได้:

กลับไปพิจารณาใหม่

กรณีร้ายแรง:

ยกเลิกการจัดซื้อและเริ่มใหม่ทั้งหมด

การอุทธรณ์คือสิทธิขั้นพื้นฐานที่ช่วยสร้างความมั่นใจให้ภาคเอกชนว่าระบบของรัฐยุติธรรม 100%

บทสรุปสู่นักจัดซื้อจัดจ้างมืออาชีพ

“ พัสดุไม่ใช่แค่เรื่องเอกสาร แต่คือการบริหารงบประมาณของชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ”

1. วางแผนรัดกุม

จัดทำแผนล่วงหน้า ศึกษาตลาด และเลือกวิธีให้เหมาะสมกับเนื้องาน

2. กำหนดสเปกชัดเจน

ใช้ Price Performance เพื่อให้ได้ของคุณภาพสูง ไม่ใช่แค่ราคาต่ำสุด

3. ตรวจสอบโปร่งใส

ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

